กท

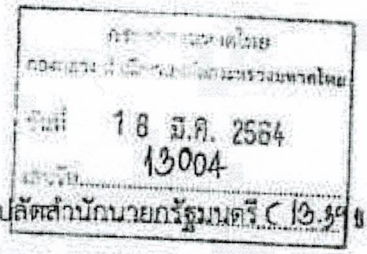

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 18 มี.ค. 2564
เลขรับ 13004

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๙๓๐

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (13.39 น.)
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
18 มี.ค. 2564
1104

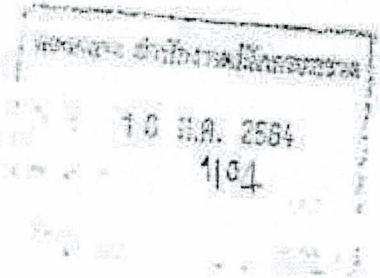

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความเรื่อง เอาสามีไปใช้ฟรี ๆ ไม่ได้นะ
๒. บทความเรื่อง ไม่ให้เพราะไม่ยอมแจ้งเหตุผลที่ขอ
๓. บทความเรื่อง ขอตรวจสอบปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า
๔. บทความเรื่อง ความเห็นพนักงานสอบสวน
๕. บทความเรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดตาม คิว อาร์ โค๊ด สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงาน และส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ)
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

บทความ อ. ๑๑/๒๕๖๔

วรรธนพงศ์ คำดี

เอาสามีไปใช้ฟรี ๆ ไม่ได้นะ

ช่วงนี้ข่าวเมียหลวงเมียน้อยเป็นประเด็นร้อนแรงหลายเรื่อง ต่างฝ่ายต่างฟ้องกันไปมา เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องที่ฝ่ายเมียหลวงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากฝ่ายเมียน้อย จะขอได้แค่ไหน มาติดตามกันครับ

นางหลวง เป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเฉย แต่ชีวิตสมรสไม่ราบรื่น นายเฉยฟ้องหย่านางหลวง แต่นางหลวงฟ้องแย้งและฟ้องนางน้อย ซึ่งเป็นเมียน้อยของนายเฉยพร้อมเรียกค่าทดแทนกรณีเป็นชู้กับนายเฉย นางหลวงจึงมีหนังสือถึงหน่วยงาน A เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักฐานการจ่ายเงินเดือนของนางน้อย เป็นเวลา ๓ ปีย้อนหลัง พร้อมเลขบัญชีธนาคารที่เบิกจ่ายเงินเดือน เพื่อตรวจสอบสถานภาพทางการเงิน นำไปใช้ในการเจรจาไกล่เกลี่ยและคำนวณค่าเสียหาย หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลด้านการเงิน ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๔ มาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า หลักฐานการจ่ายเงินเดือนของนางน้อย เป็นเวลา ๓ ปีย้อนหลัง พร้อมเลขบัญชีธนาคารที่เบิกจ่ายเงินเดือนให้นางน้อย เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล คือข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่หน่วยงาน A ปฏิเสธการเปิดเผย จึงชอบแล้ว

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๐๖/๒๕๖๓) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

ไม่ให้เพราะไม่ยอมแจ้งเหตุผลที่ขอ

หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพราะผู้ขอไม่ยอมชี้แจงเหตุผลในการขอข้อมูลข่าวสารอย่างนี้ก็ได้เหรอ

นายตรวจสอบ เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง สงสัยเกี่ยวกับโครงการซ่อมแซมถังกักเก็บน้ำประปาหมู่บ้าน ซ่อมเสร็จหรือยังทำไมยังใช้ไม่ได้ จึงมีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ขอข้อมูลข่าวสารเอกสารรายละเอียดฎีกาเบิกจ่ายในโครงการซ่อมแซมถังกักเก็บน้ำประปาหมู่บ้านดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า นายตรวจสอบไม่ชี้แจงเหตุผลในการร้องขอที่เพียงพอ นายตรวจสอบจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารรายละเอียดฎีกาเบิกจ่ายในโครงการซ่อมแซมถังกักเก็บน้ำประปาหมู่บ้าน เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติไว้ชัดเจนว่า บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารได้ตามมาตรา ๙ วรรคสอง และถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอระบุข้อมูลข่าวสารที่เข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ภายในเวลาอันสมควร ตามมาตรา ๑๓ ซึ่งกฎหมายไม่ได้ระบุให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องระบุเหตุผลในการร้องขอ การที่ผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารโดยไม่ได้ชี้แจงเหตุผลในการขอ จึงไม่เป็นเหตุที่หน่วยงานของรัฐจะปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

เรื่องนี้ นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว มาตรา ๑๓ วรรคท้าย ยังบัญญัติให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสองมาใช้บังคับด้วยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๓๘๒/๒๕๖๓) นายวรรธนพงศ์ คำตี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

บทความ อ. ๑๓/๒๕๖๔

วรรธนพงศ์ คำดี

ขอตรวจสอบปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า

ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำประปาก็ขอได้ ก็ต้องมาพูดถึงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าบ้างว่าจะขอได้แค่ไหน หลายคนก็อาจสงสัยเหมือนกันว่าหน่วยงานของรัฐใช้น้ำใช้ไฟฟ้ามากน้อยแค่ไหน ขอตรวจสอบหน่อยดีกว่า

นายข้องใจ เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีหนังสือถึงผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้า ๒ รายการ คือ ๑) หนังสือผู้ขอใช้ไฟฟ้าและหนังสืออนุญาตหรือเช่าที่ดินโฉนดเลขที่ตามระบุ ที่ใช้ในระบบงานประปาหอถังเหล็กหมู่บ้าน พร้อมเอกสารการโอนการใช้ไฟฟ้าของมิเตอร์ดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนตำบล ๒) ขอจำนวนปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าของเลขมิเตอร์ดังกล่าวในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ และจำนวนเงินในแต่ละเดือน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการขอใช้กระแสไฟฟ้าและเพื่อประโยชน์สาธารณะของหมู่บ้าน หน่วยงานแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ไม่สามารถจัดหาเอกสารให้ได้ เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยเกิน ๑๐ ปี รายการที่ ๒ ไม่สามารถเปิดเผยได้เนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่ได้เป็นผู้ใช้กระแสไฟฟ้าหรือมีส่วนได้เสียกับมิเตอร์เครื่องดังกล่าว นายข้องใจจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ หน่วยงานแจ้งว่าไม่สามารถจัดหาเอกสารให้ได้ เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยเกิน ๑๐ ปี จึงไม่ใช่การปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่เป็นการแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารอยู่ในความครอบครอง ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ผู้อุทธรณ์สามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ตรวจสอบได้ สำหรับรายการที่ ๒ ขอจำนวนปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าของเลขมิเตอร์ของประปาหมู่บ้านพร้อมจำนวนเงินแต่ละเดือน เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้กระแสไฟฟ้าของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้ใหญ่บ้านต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการขอใช้กระแสไฟฟ้าและเพื่อประโยชน์สาธารณะของหมู่บ้าน จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว วินิจฉัยให้เปิดเผยรายการที่ ๒ แก่ผู้อุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๐๑/๒๕๖๓) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

ความเห็นพนักงานสอบสวน

เรื่องนี้พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ผู้ร้องก็ต้องมีข้อสงสัยว่า เหตุผลในการสั่งไม่ฟ้องเป็นอย่างไร ถูกต้องหรือเปล่า

นายขุนเคือง มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนคดีหนึ่ง จึงแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับพันตำรวจเอก ก และพันตำรวจเอก ข ฐานร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ป้องกันหรือขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมายนั้น และร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ๆ ในตำแหน่งอันมิชอบ เพื่อจะช่วยบุคคลหนึ่งบุคคลใดมิให้ต้องรับโทษหรือได้รับโทษน้อยลง ต่อมาพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งสอง นายขุนเคืองจึงมีหนังสือถึงสถานีตำรวจภูธร ขอสำเนาความเห็นของพนักงานสอบสวนคดีดังกล่าว หน่วยงานแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากความเห็นของพนักงานอัยการในการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๖ วรรคสอง เป็นอำนาจของพนักงานอัยการ ผู้อุทธรณ์จะต้องขอสรุปความเห็นทางคดีทั้งความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๖ วรรคสอง ต่อไป นายขุนเคืองจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ความเห็นของพนักงานสอบสวนคดีอาญาที่ระบุนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามกฎหมายของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นตามกระบวนการและขั้นตอนตามกฎหมายแล้ว การเปิดเผยจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสั่งคดีแต่อย่างใด ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะผู้ร้องเรียนกล่าวหา ย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสั่งคดีตามลำดับขั้น การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบกฎหมายหรือไม่ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอแก่ผู้อุทธรณ์ โดยปกปิดชื่อพยาน

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๔๑๕/๒๕๖๓) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๑๕/๒๕๖๔

วรรธนพงศ์ คำดี

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การประกอบกิจการบางอย่างอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเราได้ ก็ต้องมีการขออนุญาตก่อนดำเนินกิจการ เราก็สามารถขอตรวจสอบความถูกต้องในการขออนุญาตเพื่อประโยชน์ของชุมชนได้ มาดูเรื่องนี้ครับ

นายแพ้ฝุ่น ยื่นฟ้องนายกองค์การบริหารส่วนตำบล A ต่อศาลปกครอง เกี่ยวกับการอนุญาตให้บริษัท B การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ต่อมานายแพ้ฝุ่นมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของบริษัท B หน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า ผู้อุทธรณ์เป็นคู่ความในคดีและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล หากเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายแพ้ฝุ่นจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของบริษัท B เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐและไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน คือผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนดให้เปิดเผยเป็นการทั่วไป จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๙๐๘/๒๕๖๓) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"